

DE TANDTECHNIKERS

Het zeer urgente vraagstuk van de bevoegdheid van den tandtechniker in verband met het ingediende wetsontwerp om den voor 1913 gevestigden tandartsen zekere bevoegdheden te verleenen, werd gisteravond in een openbare vergadering, uitgeschreven door de Vereen. van Zelfst. Tandtechnici in Nederland, in de Oranjesociëteit in Den Haag behandeld. Pro sprak de heer M. van Kollum, uit Leeuwarden, voorzitter van de V. Z. G. T. Contra de heer Ch. F. L. Nord, hoofdred. Tijdschrift voor Tandheelkunde.

Onder de aanwezigen waren de Tweede Kamerleden Bakker (C.-H.), Michielsens (R.-K.), Boon (V. B.) en Oud (V.-D.). De leiding der vergadering was, na toestemming van beide partijen, opgedragen aan mr. Oud.

Pro.

De heer M. van Kollum zeide te kunnen bewijzen, dat vóór de wetswijziging van '13 de bevoegdheid zelfstandig de tandprothese toe te passen, *niet* verboden was.

En spr. beroept zich daarbij op een beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dato 22 Maart van het jaar 1871, waarbij te kennen wordt gegeven „dat het vervaardigen en het inzetten van kunsttanden en gebitten niet behoort tot de genees- of heelkunst en dus aan ieder vrij staat, mits hij zich onthoude van het verrichten van heelkundige bewerkingen, zooals het trekken en afvijlen van tanden enz. Spr. komt op voor het recht als bona fide tandtechniker rustig zijn vak uit te oefenen. De patiënten hebben 't heusch wel vlug genoeg in de gaten of er een „kwakzalver” of een deskundige bezig is. In '13 heeft men de tandtechnikers willen fnuiken: de tandheelkunde moest natuurlijk de hoogte in. Hoe is toen met de technikers omgesprongen; alleen het maken van gebitten werd ons niet verboden, want de tandartsen kunnen ons toch niet missen. Ze hebben toch geen tijd genoeg hun prothesewerk te maken.

Zijn wij een gevaar voor de Volksgezondheid? vraagt spr. Zou de bona fide tandtechniker, die zich onder contrôle van den Staat wil stellen, die — zelfs — elk oogenblik een examen wil fleggen, een gevaar zijn? Spr. wijst er op, dat goede samenwerking met tandartsen gezocht wordt en wel degelijk mogelijk is. Zoo bij tandarts Bisseling in Den Haag. Deze behandelde de patiënten tot de mond rijp was en zond ze dan naar den techniker. Zoo kreeg een fondspatiënt voor f 35.— een goed gebit. En in de 10 jaar dat deze tandarts dit systeem

toepaste, kwam er nooit één klacht binnen. Later werd hij geboycot door z'n collega's en heeft het moeten laten. Spr. noemt het reeds bij voorbaat een praatje als men wel weer aan zal komen met het vertelseltje, dat een Amsterdamsch techniker door onoordeelkundige behandeling, een mensch vermoord zou hebben. Er is een *officieele* rehabilitatie gevolgd.

Contra.

De heer *Ch. F. L. Nord* zegt, dat de tandheekkunde nog te veel last heeft van zijn oude reputatie, den marktkiezentrekker. En 50 jaar is men bezig die reputatie te verbeteren en propaganda te maken voor het behoud van het gebit.

Het gebit nu wordt in groot gevaar gebracht juist door den zelfstandigen tandtechniker, die te spoedig tot trekken overgaat, terwijl een beperkte tandprothese klinkklare nonsens is. Spr. bestreed de meening, dat het voor '13 den technikers geoorloofd zou zijn geweest de tandprothese toe te passen, zulks gelet op art. 1 van de wet omtrent de bevoegdheid tot de uitoefening van geneeskunde, in verband met een arrest van den Hoogen Raad van 1894. U moogt ook zelfstandig de tandheekkunde uitoefenen, zoo zeide spr. tot zijn tegenstander, als u het examen maar doet, dat een *minimum* waarborg is, dat er geen slachtoffers gemaakt worden. Deze minimum-waarborg is in het belang van den patiënt op wien de tandartsen worden losgelaten, in het belang van de volksgezondheid.

Dan wees spr. er op, dat een zelfstandig gevestigde techniker noodwendig verplicht is — wil hij zijn brood verdienen — de geheele tandheekkunde uit te oefenen in haar geheelen omvang. Spr. ontzenuwt de uitlating van den heer van Kollum dat een patiënt het beoordeelen kan of de man, die hem behandelt, deskundig is of niet. Voorts zeide spr., dat voor het onderhavige wetsontwerp geen advies is gevraagd aan de lichamen, die tot beoordeeling bevoegd zijn. De tandtechnikers mogen geen zelfstandige bevoegdheid hebben! Omdat ze dan openlijk kunnen doen wat er nu al, hetgeen erg genoeg is, clandestien gebeurt.

De methode van werken van den genoemden tandarts in Den Haag noemde spr. de uitzondering, die den regel bevestigt. Ten opzichte van de rehabilitatie van den Amsterdamschen techniker, zeide spr., dat officieel slechts verklaard werd, dat het bewijs niet te leveren was. Wat niet hetzelfde genoemd mag worden.

Dat het werk van den tandtechniker een gevaar kan zijn voor de

volksgezondheid illustreerde spr. met het voorlezen van een brief van een Groningschen collega, die als ingezonden stuk voor de N. R. Ct. was bestemd geweest. Het verhaal van een 18-jarigen jongeman, die door een techniker uit zijn overigens prachtig gebit, twee voortanden persoonlijk getrokken was.

De heer Van Kollum: „Schaamt u zich niet dat voor te lezen?”

De heer Nord: „Integendeel!”

Replieken.

De heer *Van Kollum* — na de pauze — zeide, dat zijn hoofdargument, het bewijs dat het voor '13 niet verboden is geweest zelfstandig de tandprothese toe te passen, door den heer Nord niet ontzenuwd werd. Spr. wees er nogmaals op, dat de tandtechnikers gaarne een examen willen doen, een soort dentisten-prüfung. Spreker begrijpt niet dat de heer Nord den treurigen moed had een dergelijke brief voor te lezen. Waarom is die techniker niet aangeklaagd bij de politie?

De heer *Nord* is volkomen bereid de beschuldigingen uit den brief waar te doen maken. Ge weet, zoo zeide hij, wie de schrijver is: laat hem wegens laster vervolgen. Gij zijt het, die ons getart hebt met bewijzen te komen.

De groote kwestie, zoo zeide spr., is dit. Het is niet mogelijk zoo maar een gebit te plaatsen. De mond moet nu eenmaal geprepareerd worden, dat begrijpt ieder. En dat is onbevoegd uitoefenen van geneeskunde. Voor de tandheeskunde is een *grondige* voorbereiding een dringende noodzakelijkheid, en 't bestaande examen geeft nog maar de minimum waarborgen. Aan dezen toestand mag geen eind gemaakt worden. Spr. handhaaft zijn opinie, dat het een gevaar zou zijn voor de volksgezondheid.

„De Nederlander” 31 Oct. 1924.